

Kostpolicy

Sameskolstyrelsens måltidsverksamheter ska verka för en hållbar utveckling, lägga stor vikt vid samiska traditioner samt präglas av ett hälsofrämjande synsätt.

Kostpolicy för Sameskolstyrelsens alla verksamheter

Kostpolicyn ska vara ett styrande dokument för att kvalitetssäkra måltidsverksamheten i det dagliga arbetet och bidra till att samisk mathållning förs vidare till barnen och eleverna. Policyn kan även användas vid planering och uppföljning av måltidsverksamheten. Kockar, kokerskor och respektive rektor ansvarar för att policyn efterlevs.

Kostpolicyn syftar till att:

- servera mat av hög kvalitet och med bra näringsinnehåll (kan beräknas via <http://www.skolmatsverige.se/>),
- servera samisk mat minst en gång per vecka i våra restauranger.
- grundlägga en god relation till mat och matvanor hos barn och elever samt ge kunskaper och färdigheter för hälsa och välbefinnande,
- utveckla barnen och elevernas respekt, ansvar och förståelse för miljön och den egna samiska livsstilens betydelse för densamma,
- betona måltiden som en viktig källa för sociala kontakter,
- sträva efter att göra de bästa valen ur etiska och miljömässiga utgångspunkter,
- hålla hög kvalitet på livsmedelshygien,
- åstadkomma lugna och ändamålsenliga måltidsmiljöer samt
- sträva efter att barn och elever ska få servera sig maten själva.

Näring

- Måltiderna ska ge barn och elever en näringsriktigt sammansatt kost enligt svenska näringsrekommendationer och råd utarbetade av Livsmedelsverket.
- För att undvika allergiska reaktioner får mandel, jordnötter och övriga nötter inte serveras i skolmatsalen.
- Specialkost ska tillhandahållas av medicinska, etiska eller religiösa skäl.
- Maten ska vara fri från onödiga tillsatser och ska gå att ursprungs- och näringsdeklarera så långt det är möjligt.

Hållbar utveckling och måltidsmiljö

Sameskolstyrelsen ska:

- följa gällande livsmedelslagstiftning, samt utgå från ett egenkontrollprogram,
- i möjligaste mån köpa ekologiska, närproducerade livsmedel, gärna av samiska matproducenter,
- verka för upphandling som gynnar närodlade och närproducerade produkter,
- minimera antalet varutransporter till enheterna,
- välja etiskt märkta produkter i så stor utsträckning det är möjligt, inte servera rödlistade eller utrotningshotade arter samt undvika genmodifierade organismer (GMO),
- säkerställa miljövänliga arbetsmetoder och inköp,
- aktivt arbeta för att minska matsvinn,
- källsortera,
- ha ett matråd eller liknande där barn och elever kan påverka matsedeln och måltidsmiljön samt
- hålla en acceptabel ljudnivå (inte över 65 dB) i matsalen.
- Barnen och elevernas behov ska vara utgångspunkten i arbetet för varje anställd.
- Lunchen bör schemaläggas ungefär mitt i barnens och elevernas skoldag samt vid samma tidpunkt varje dag.
- Verksamheterna inom förskolan och grundskolan ska använda måltiden som ett pedagogiskt verktyg för att bland annat öka barnens förståelse för maten som serveras, var den kommer ifrån och hur den tillagas.
- Pedagogerna tillsammans med kökspersonalen har ansvar att föra vidare kunskapen om den traditionella samiska maten till barn och elever.
- Budgetmedel ska avsättas så att kvalitetskraven uppnås.

Matallergi och specialkost

Om ett barn i förskolan eller en elev i skolan har allergier eller är i behov av specialkost ska detta intygas av läkare, sjuksköterska eller dietist. I förskolan är det barnavårdscentralens (BVC) sköterska som utfärdar intyget.

Intyget ska lämnas till ansvarig pedagog eller mentor för barnet/eleven som vidarebefordrar informationen till skolköket.

Inga intyg krävs för laktosintolerans, barn och elever ska serveras laktosfritt om vårdnadshavare meddelar det till förskolan/skolan.

Rutiner för allergier och specialkost

När ett barn eller en elev har fått en allergi eller annan diagnos som kräver specialkost ska intyg från läkare, sjuksköterska eller dietist lämnas in.

Gången är följande:

1. Föräldrar kontaktar BVC för barn i förskola och för skolbarn kontaktas läkare, sjuksköterska eller dietist för ett intyg gällande allergi eller specialkost. Detta intyg ska lämnas in med blanketten för specialkost.
2. Fyll i blanketten för specialkost, den finns på hemsidan (förskolan/skolan kan skriva ut den vid behov).
3. Blanketten och intyget lämnas till pedagog/mentor.
4. Pedagog/mentor lämnar blanketten till skolköket.
5. Intyg från läkare, dietist eller sjuksköterska gäller ett läsår.

Blankett för specialkost och allergier

Sameskolstyrelsen tillhandahåller specialkost efter beställning enligt följande grunder:

- Sjukdomsrelaterade, specialkost ska vara ordinerad av läkare, sjuksköterska eller dietist (gäller ej laktosintolerans).
- Religiösa skäl, vid samråd med föräldrar lämnas information om möjligheterna att tillgodose barnens behov av och önskemål om den aktuella kosten.

Barnets/elevens namn	Personnummer
Förskola/skola	Avd./klass

Kryssa för vilket/vilka livsmedel som ska **uteslutas** ur maten:

☐ Laktos ☐ Tål i mat ☐ Tål hårdost ☐ ja ☐ nej ☐ Mjölprotein ☐ Gluten ☐ Fisk ☐ Skaldjur ☐ Ägg ☐ Fågel ☐ Sojaprotein ☐ Ärtor ☐ Bönor/linser ☐ Jordnötter ☐ Mandel ☐ Nötter	☐ Tomat ☐ Rå ☐ Tillagad ☐ Morot ☐ Rå ☐ Tillagad Andra grönsaker eller rotfrukter:	☐ Apelsin ☐ Citrusfrukter ☐ Äpplen ☐ Jordgubbar ☐ Kiwi ☐ Persika ☐ Nektarin Andra frukter och bär:	☐ Fläsk ☐ Nöt ☐ Blod Övrigt:
--	--	--	--

Ordinationen tillstyrks av: Barn-ungdomskliniken Vårdcentral/BVC Skolhälsovården

Namn:

Titel:

Tfn:

_____

_____ Datum: _____

Målsmans underskrift

Blanketten lämnas till pedagog/mentor.